

KV-3/2011.
(KV-4/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Az elmúlt nyolc év kormányzati visszaéléseit vizsgáló albizottságának
2011. június 28-án, kedden, 9 óra 23 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 515. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Az ülés résztvevői	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Meghallgatás a 1016/2009.(II.13.) Korm. határozat alapján az IKR Zrt. számára biztosított állami készfizető kezességgel kapcsolatban	5
<i>Dr. Máhr András földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár meghallgatása</i>	<i>5</i>
Dr. Budai Gyula kormánybiztos tájékoztatója	5
Kérdések, válaszok	6

Napirendi javaslat

1. Meghallgatás a 1016/2009.(II.13.) Korm. határozat alapján az IKR Zrt. számára biztosított állami készfizető kezességgel kapcsolatban

Meghallgatásra meghívottak:

Dr. Oszkó Péter volt pénzügyminiszter

Dr. Máhr András volt földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Gyórfy Balázs** (Fidesz), az albizottság elnöke

Farkas Sándor (Fidesz)
Hanó Miklós (Fidesz)
Obreczán Ferenc (Fidesz)
Magyar Zoltán (Jobbik)

A Mezőgazdasági bizottság részéről

Ficsor Ádám (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Budai Gyula kormánybiztos
Dr. Máhr András volt földművelésügyi és vidékfejlesztési szakállamtitkár
Dr. Körösmezei Csaba főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Szentirmay Zoltán főosztályvezető (Vidékfejlesztési Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 23 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök mindenkit! Nekikezdenék, azt gondolom, az udvariasságból megtartott akadémiai negyedóra bőven betartásra került, úgyhogy talán nyugodt szívvel elkezdhetjük a munkát. A változatosság kedvéért a korábbi, múlt heti albizottsági üléshez képest szintén azzal tudom kezdeni a mondandómat, hogy Oszkó miniszter úr nem tudott időt szakítani ránk, most azonban sikerült őt elérni, és kimentette magát külföldi elfoglaltsága miatt, úgyhogy egy más alkalommal ismét fogjuk őt invitálni. Ő is nehezményezte egyébként, hogy milyen formában történik a meghívás az albizottsági ülésre. Az én tudomásom szerint, és kollégáim is megerősítettek ebben, a Hárszabály e tekintetben nem fogalmaz meg semmilyen kötött formát, tehát az e-mailen történő invitálás elégséges kell hogy legyen. A további problémák és narcisztikus sértődések elkerülése végett azonban azt gondolnám, hogy e tekintetben némi változást eszközölünk, és egy beszkenelt levélben fogjuk majd a hölgyeket, urakat invitálni. Máhr András viszont elfogadta a meghívásunkat, őt ezúton is köszöntök.

Meghallgatás a 1016/2009.(II.13.) Korm. határozat alapján az IKR Zrt. számára biztosított állami készfizető kezességgel kapcsolatban

Az IKR számára biztosított állami készfizető kezességgel kapcsolatban tart az albizottság most már második - és ahogy az előbb elmondottakból kiderült, nem utolsó - alkalommal ülést. A múlt heti albizottsági ülés tartalmi beszámolója után döntött úgy az albizottság, hogy Máhr András volt szakállamtitkár urat is hallgassuk meg ez ügyben, az FVM döntés-előkészítésével kapcsolatban. A korábbi forgatókönyv alapján ismét azzal kezdeném, hogy Budai úrnak adnék szót, és kérem, hogy - nyilván egy meghallgatottként - a hozzá intézendő kérdéseket, az üggyel kapcsolatos újabb információkat, beszámolókat tartsa meg.

Dr. Máhr András földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár meghallgatása

Dr. Budai Gyula kormánybiztos tájékoztatója

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Jó reggelt kívánok! Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait! Én is köszönöm, hogy az államtitkár úr elfogadta a meghívást. Nagyon röviden szeretném összefoglalni azt a tényt, amely miatt én is kértem az elnök urat, hogy az államtitkár urat hallgassuk meg.

Az IKR Zrt. részére nyújtott állami készfizetőkezesség-vállalásról készült egy kormány-előterjesztés, amely kormány-előterjesztést jóváhagyta dr. Máhr András szakállamtitkár. Ennek a vezetői összefoglaló részében szerepel egy darab megjegyzés, én ezt szeretném ismertetni a bizottsággal, és ezt követően, gondolom, az elnök úr fel fogja tenni a kérdéseit. Ez a megjegyzés pedig konkrétan azt tartalmazza, hogy: „Az IKR és a KITE piaci alapon vesz fel hitelt, megfizeti az állam által felszámított kezességvállalási díjat, így álláspontunk szerint a hitelnek nincs támogatástartalma, tehát az intézkedést nem kell bejelenteni az Európai Bizottság részére.”. Ez a vezetői összefoglaló került az akkori agrárminiszterhez, Gráf Józsefhez, és ez a vezetői összefoglaló került be a kormány elé, amely alapján a magyar kormány nem fordult az Európai Bizottsághoz, hogy az IKR részére biztosított hitelgarancia, illetőleg készfizető kezesség esetén kikérje a véleményét. Mint már

tudjuk, az Európai Bizottság elmarasztalta Magyarországot ebben a vonatkozásban, én tehát mindenképpen úgy gondolom, hogy ezen vezetői összefoglaló alapján mind a minisztert, mind pedig a kormányt megtévesztették, így álláspontunk szerint ebben a kérdéskörben több minden olyan körülmény felmerül, amit a bizottságnak tisztáznia kell.

Ezt a vezetői összefoglalót jóváhagyta dr. Máhr András szakállamtitkár. Egyébként az elmúlt bizottsági ülésen a tárcá, az akkori FVM képviselői már nyilatkoztak ebben a kérdéskörben, és az is egyértelművé vált, hogy ebben az ügyben sem a minisztériumon belül, sem pedig a különböző tárcák között nem folyt le közigazgatási egyeztetés, sőt azt is elmondták itt, hogy Gráf József miniszter kézből vitte a kormányülésre ezt az előterjesztést. Engem az érdekelne lényegében - és ezt még nem kérdés formájában fogalmazom meg -, hogy mi volt az oka annak, hogy sem a tárcán belül, sem pedig a különböző tárcák között, amelyeknek ebben a kérdéskörben egyeztetniük kellett volna, nem egyeztettek. Én úgy gondolom, Veres János sem adott erre a kérdésre az elmúlt bizottsági meghallgatáson semmilyen választ, neki az volt a legfontosabb, hogy nem szabályszerűen hívták meg, ugyanakkor konkrétan a Pénzügyminisztérium akkori minisztere semmilyen konkrét indokot nem határozott meg, miközben ennek a kormányhatározatnak a felelőse ő és Gráf József volt, tehát ketten vitték be vagy ketten képviselték ezt az álláspontot. Az államtitkár úrnak meg, gondolom, annyi köze van az egészhez, hogy a minisztériumon belül a pénzügyekért ő volt felelős, tehát neki kellett volna ebben a kérdéskörben mind a miniszter, mind pedig a kormány részére olyan tájékoztatást adni, amely ha megtörténik, akkor az Európai Bizottság nem marasztal el bennünket, és nem kerültünk volna abba a helyzetbe, amelybe kerültünk. Illetőleg elhangzott egy nagyon érdekes dolog az előző meghallgatáson: Szaxon úr azt mondta, hogy a megkapott 5 milliárdból 2,5 milliárdot a bankok azonnal levettek ebből az összegből - nem tudom, az államtitkár úrnak van-e erről tudomása.

Köszönöm szépen, erről szerettem volna tájékoztatni a bizottságot.

Kérdések, válaszok

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gyula az utolsó félmondatával az én kérdésemet is megelőlegezte, ugyanis Gráf miniszter úr az elmúlt héten úgy nyilatkozott, hogy ez az 5 milliárd forint az integrátori tevékenység fenntartására, úgymond - talán jól idézem őt - pántlikázott pénzként került az IKR-hez, és ennek ellentmondott aztán Szaxon Attila beszámolója, aki valóban, a jegyzőkönyv tanúsága szerint is úgy nyilatkozott, hogy ennek a pénznek a fele gyorsan és határozottan a bankok zsebébe vándorolt. Nyilván ez a pántlika egy kicsit kilazulhatott, és azt gondolom, ez egyfajta banksegítség volt, amit illetően számomra is kérdőjeles, hogy vajon ez így helyes és jó volt-e, vagy kellő körültekintéssel jártak-e el a minisztérium részéről, amikor a kezességvállalás kapcsán nem kötötték ki azt, hogy az 5 milliárd forint valóban arra a célra fordítódjék, ami egyébként magának a kezességvállalásnak az alapját szolgálta.

Államtitkár úr, ha megkérhetem, reagáljon az elhangzottakra.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Elnök úr, köszönöm szépen a szót. Mielőtt konkrétan reagálnék, néhány dolgot engedjenek meg nekem előljáróban elmondanom, hogy a kép teljes legyen.

A válság kapcsán tényleg nagyon komoly finanszírozási gondok keletkeztek nemcsak az agráriumban, hanem az egész verseny- vagy vállalkozói szférában. Ennek kapcsán ebben az időszakban szinte mindenkivel tárgyaltunk finanszírozási kérdésekben, ez az én felügyeletem alá tartozott, ezzel semmi probléma nincs, és az agrárgazdasági főosztály volt az a főosztály, amely ebben közreműködött. Ebben az időszakban tárgyaltunk ebből adódóan bankokkal, a Bankszövetséggel, az MFB-vel, működött az úgynevezett *(Így érteni:)* Tukacs-

bizottság, azt hiszem, erről szintén hallottak, és tárgyaltunk természetesen nem utolsósorban a termelőkkel. Ennek keretében mi végig arra törekedtünk, hogy a bankokat arról próbáljuk meggyőzni, hogy az agrárium ebben a válságos időszakban is finanszírozható, hiszen piac képes árukat termelni, ezek az áruk eladhatók, tehát e mögé érdemes finanszírozással belépni. Azt kell mondanom, hogy részeredményeket sikerült ebben a történetben elérni, hiszen a bankok ezt elismerték, ebből adódóan az én ismereteim szerint egyetlen banknál sem volt az ágazat kockázatosnak minősítve - mondjuk a '90-es évek elején, ha visszaemlékeznek, a banki szektorban az egész agrárium kockázatos ágazatnak volt minősítve -, ugyanakkor a bankok részben arra hivatkozva, hogy az anyabankok a forrásokat lecsökkentették, tehát forrásgondjaik vannak, részben pedig a közraktári történetek okán csökkentették, inkább így fogalmaznék, hogy árnyalt legyen a fogalmazásom, az agrárfinanszírozási képességüket. Erről a közraktárról csak annyit, hogy igazából az volt a mögöttes története, hogy a bankok opciós szerződéseket kötöttek, akkor, amikor a gabonaárak elkezdtek csökkenni, akkor a termelők éltek ezzel az opciós joggal, ebből adódóan a bankok elkezdtek kereskedni, tehát megszegték Kohn bácsinak azt a törvényét - nem tudom, mondhatok egy viccet itt ehhez, ugye?

ELNÖK: Szabad a gazda.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszteriumi szakállamtitkár: Köszönöm. Kohn bácsi megnyitotta a zöldséges boltját a Chase Manhattan Bankkal szemben, és kiírta, hogy hitel nincs. Megkérdezték, hogy miért nincs. Azt mondta: itt a szomszéddal megegyeztünk valamiben, ők megígérték, hogy nem kereskednek zöldséggel, én meg megígértem, hogy nem adok hitelt. Na most tulajdonképpen ezt a szabályt egy kicsit felrúgták. Ez jól látszott egyébként a finanszírozási hajlandóságon meg a finanszírozáson is.

Ennek okán első lépcsőként megpróbáltunk MFB-s hitelkonstrukciókat létrehozni - nem akarom hosszúra nyújtani -, több ilyen hitelkonstrukció volt: a fejlesztési, a forgóeszközhitel, illetve a tész-hitel. Az is látszott, hogy ez viszont azokat a köröket, amelyek önállóan nem hitelképesek, nem éri el, mert ott ezek a hitelkonstrukciók, azt gondolom, hatékonyak voltak, akiket el tudtak érni, viszont akiket a bank nem minősített hitelképesnek vagy már eleve nem volt korábbi banki kapcsolat, azoknak nem. Emiatt merültek fel az integrációval kapcsolatos történetek. Több megkeresés érkezett. Eleinte úgy próbáltuk ezeket áthidalni, hogy a garanciaintézményekhez irányítottuk a delikvenseket.

Az is egyértelmű volt, hogy a két nagy integrátor esetén ez ne működik, ennek kapcsán került sor valamikor a 2008-as év végén, a 2009. év elején - bocsánat, a dátumokat nem igazán jegyeztem meg, azt gondolom, nem is elvárható - arra, hogy a miniszter úrral egyeztetetten leültünk a két nagy integrátorral, és itt született az, hogy kezdeményezzünk egy állami garanciás hitelt. Ami az egyeztetéseket illeti, egyrészt ez házon belül természetes módon egyeztetve volt, illetve egyeztetve volt az IM-mel, a PM-mel, a MEH-hel. Az ilyen típusú ügyek általában a gazdasági kabinet elé kerültek, nem pedig közigazgatási államtitkárira, ez nemcsak ebben az esetben volt így, hanem szinte minden más, más tárcákat érintő esetben is így volt, tehát a gazdasági kabinet tárgyalta meg ezt az ügyet, és ezt követően döntött a kormány.

Ami a garancia mértékét illeti, azt gondolom, annak, hogy mekkora a garancia, tehát hogy milyen garanciadíj mellett nem minősül támogatottnak egy adott hitel, annak azért vannak szubjektív elemei, hiszen van egy számítási metodika - ebbe most hadd ne menjek bele! -, amelynek az alapján az adósságot minősíteni kell, tehát egy sok-sok szempontból működő rendszer volt. Mi úgy gondoltuk abban az időszakban, hogy nincs támogatástartalma, egyébként ezt támasztja alá az akkori költségvetési törvény 36. §-ának az (1) bekezdése, amely azt mondja ki, hogy a kezesség után a központi költségvetés javára kezességvállalási díjat kell felszámítani, a kezességvállalási díj mértéke a kezességgel biztosított kötelezettség

legfeljebb 2 százaléka - szeretném, ha ezt azért figyelembe vennék a kérdés kapcsán, szeretném ezt elmondani.

Azt én nem gondolom, hogy az EU bennünket elmarasztalt. Sok ilyen hitvita volt nemcsak ennek kapcsán, hanem más ilyen típusú események kapcsán is, hogy mi minősül támogatásnak és mi nem. Az EU-gyakorlat az, hogy ha végül is úgy dönt, hogy az ő álláspontja szerint ennek mégis van támogatástartalma, akkor arra kéri az adott kormányokat, hogy akkor annak megfelelően emeljék meg a kezességvállalási díjat, amit ő mond, és ezt az adott kormányzat vagy elfogadja, vagy nem. Ez tehát egy elég sok vitát kiváltó kérdéskör volt, van és marad, egyébként nemcsak Magyarországon, hanem mindenki másnak az esetén is. Ebből adódóan én azt gondolom, hogy az a megfogalmazás, amit Budai úr felolvasott, az - én a mai napig így gondolom - helyes volt. Lehet, hogy ettől függetlenül az EU más következtetésre jut, de én azt gondolom, hogy a 2 százalékos garanciadíj a mi akkori számításaink szerint lefedte a támogatást, tehát nem jelentett támogatástartalmat. Még egyszer mondom: ilyen vita rengeteg volt, van, és azt gondolom, lesz is, nemcsak velünk, hanem másokkal is, az EU e tekintetben hol engedékeny, hol nem engedékeny. Hogy most hol tart ez az ügy, nem tudom, mert én idő közben kikerültem az államigazgatásból.

Ami a kérdés harmadik részét érinti, hogy az IKR adott esetben ezt a hitelt mire fordította, azt tudom mondani, hogy igen, a hitel meg volt pántlikázva, viszont azt kell mondanom, hogy a kormánydöntést követően a szerződéskötés már nem az FVM jogkörébe tartozott, hanem az ÁKK-éba. Tehát azt, hogy milyen szerződés kötött, adott esetben az állam és a garanciára jogosult, illetve a garanciajogosult és a bankok, illetőleg a bank és az állam között, én nem ismerem, megmondom őszintén, nem is foglalkoztam vele, tehát erre nézve nem tudok választ adni - így a hitel felhasználására sem.

Azt gondolom, megpróbáltam mindenre reagálni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, hogy a minisztérium, minisztériumok részéről bármilyen kiegészítést szeretnének-e tenni - nem kötelező jellegű, opcionális a lehetőség. *(Dr. Kőrösmezei Csaba és dr. Szentirmay Zoltán: Nem.)*

Kérdezem, hogy a bizottság tagjai körében van-e bárkinek kérdése, *(Dr. Budai Gyulának:)* Gyula, ebbe te is beletartozol. *(Dr. Budai Gyula: Igen, nekem lenne.)* Gyula, parancsolj!

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Köszönöm szépen. Államtitkár úr, engedje meg, hogy három rövid kérdést feltegyek! Az első és legfontosabb, amire eddig még senki nem tudott válaszolni, és számomra elég furcsa, hogy egy ilyen jellegű kötelezettségvállalásnál, amikor a magyar állam lényegében a felvett hitel - 6,2 milliárd forintról van szó - 80 százalékára vállalt kezességet, nem vizsgálta annak a cégnek a tulajdonosi hátterét, amely a hitelt felvette, ugyanis itt arról van szó, hogy az IKR Zrt. többségi tulajdonosa egy Virgin-szigeteken bejegyzett offshore cég volt. Érdeklődni szeretnék, hogy amikor önök egyeztettek - azt mondta, hogy a házon belül volt egyeztetés -, amikor, gondolom, találkoztak a cég képviselőjével, ebben a kérdéskörben történt-e valamilyen ellenőrzés a cég vonatkozásában. Persze én nagyon jól tudom, hogy az akkori miniszter, Gráf József sokáig az IKR Zrt. igazgatóságának a tagja volt, tehát ott ücsörgött az IKR Zrt.-ben, és komoly baráti szálak fűzték Szaxon Attilához, ettől függetlenül itt egy komoly állami kezességvállalásról van szó. Ez lenne az egyik kérdésem.

Arra már részben választ kaptunk, hogy volt egyeztetés, miközben a tárca képviselői az előző bizottsági meghallgatáson azt mondták, hogy erre utaló dokumentumokat nem találtak, illetve ami iratokat mi beszereztünk, abban sem volt arra utaló dokumentum, hogy bármiféle egyeztetés előzte meg ezt. Persze a szóbeli egyeztetés is egyeztetés, de én úgy

gondolom, hogy azért egy ilyen jellegű tranzakciónál azért jó lett volna, ha valamilyen írásos jegyzőkönyvnek vagy bárminek lett volna nyoma.

Engedje meg, hogy reagáljak arra, amit ön mondott az Európai Bizottsággal kapcsolatban. Az Európai Bizottság ebben a kérdésben már döntött, a magyar kormány is döntött, és egy 2011. január 28-ai kormányhatározatban előírta, hogy az uniós szabályokkal összeegyeztethető új kezességi szerződésre van szükség, amelyben praktikusán az állam felé megfizetendő pótlólagos kezességi díj megfizetését jelenti. Tehát mondjuk jó lett volna, hogyha a tárca képviselői legalább erre reagálnak, hogy ebben a kérdéskörben az államtitkár úr valamilyen információt kapjon, mert ő azt mondja, hogy kikerült a közigazgatásból, és nincsen semmilyen információja.

A harmadik kérdésem: az előző bizottsági ülésen itt volt Balogh úr a KITE képviselőjében, és ő azt mondta, hogy a minisztériumból ön volt, aki megkereste, hogy a KITE is belekerülne ebbe a csomagba, miközben a KITE nem kívánt élni ezzel a kezességvállalással. Itt alapos gyanú merült fel arra, hogy a KITE-t csak azért vonták be, hogy valamilyen nevet adjanak a gyerekeknek, hogy ne csak az IKR-re legyen ez a garanciavállalás meghatározva. Ráadásul ők azt is sérelmezték, hogy az IKR-rel egy platformon emlegették őket az elkövetkező egy évben, hogy ők is részesültek ebből az 5 milliárdból, miközben ők nem részesültek belőle, és ők határozottan többször elmondták a sajtóban, hogy ők egy árva forintot sem használtak fel ebből az összegből.

Illetőleg szeretném megkérdezni, hogy ön tudott-e arról a levelezésről - gondolom, a miniszter úr, Gráf József azért tájékoztatta önt -, amelyet Szaxon vezérigazgatóval folytatott. Itt rövid egy hónapon belül három összeg került megjelölésre: 2008 decemberében még 15-20 milliárd forint forgóeszközhitelre lett volna szüksége az IKR Zrt.-nek, majd januárban ez hirtelen lecsökkent 4 milliárdra, aztán két nap múlva közel 8 milliárd forintot igényelt volna az IKR Zrt. ebben a kérdéskörben. Érdeklődni szeretnék, hogy önök az IKR Zrt. hitelfeltevő képességével kapcsolatban bármiféle egyeztetést folytattak-e, tudtak-e arról, hogy az IKR-nek milyen tartozásai vannak az elmúlt időszakból a különböző pénzügyi intézetek felé? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ha jól emlékszem, az államtitkár úr azt mondta, hogy az Unió előírt valamiféle elemzést a hitelképesség tekintetében. Jól értettem, hogy valamilyen hasonló vizsgálatot végeztek? Ha pedig nem végeztek, azt én mindenképpen felelőtlenségnek tartom, de nem akarok prejudikálni. Igazából a kérdésem tehát az, hogy akkor végül is készült-e ilyen, a kezességvállalás előtti elemzés, ami az IKR hitelképességét vizsgálta. Illetve még egy kérdés van: nyilván a PM kötött és Oszkó Péter írta alá a szerződést, amely az IKR-nek nyújtott kezességvállalást jelentette. Önök bármilyen formában utógondozták-e - hogyha használhatom ezt a szót - ezt a projektet a tekintetben, hogy figyelték-e az IKR további működését, hogy ez a kezességvállalás hogyan hatott az integrátori tevékenységére, és egyáltalán hogy az IKR vagyoni helyzete, bizonyos leányvállalatainak a sorsa hogyan alakul, mert ez nyilvánvalóan döntően befolyásolja azt, hogy ez a kezességvállalás realizálódik, avagy az IKR képes lesz ezeket a forrásokat visszafizetni.

Van-e egyéb kérdés a bizottság tagjai részéről? *(Jelzésre:)* Obreczán Ferenc, parancsolj, Feri!

OBRECZÁN FERENC (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Megkérném a minisztérium képviselőjét, hogy röviden tájékoztassa részben az államtitkár urat, részben a jegyzőkönyv szempontjából minket is a jelenlegi állásról az Európai Unióval kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Akkor, államtitkár úr, mielőtt visszaadnám önnek a szót, a minisztérium képviselőjét kérném szépen. (*Dr. Kőrösmezei Csabának és dr. Szentirmay Zoltánnak:*) Nyugodtan foglaljanak helyet az asztalnál, így egyszerűbb és praktikusabb. Köszönöm.

DR. KÖRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Kőrösmezei Csaba vagyok a Nemzetgazdasági Minisztérium részéről. Az Európai Unió álláspontjáról röviden annyit, hogy itt egy 2 százalékos mértékű kezességvállalási díjról volt szó, az értelmezési feladatot az jelentette, hogy ez vajon egyszeri 2 százalék vagy éves 2 százalék. Az Unió a vizsgálatát nem ebben az ügyben kezdte meg először, hanem egy, ehhez az ügghöz sok elemében hasonlítható másik ügyben, a Nitrogénművek kezességvállalása ügyében, és ott hozott valóban egy olyan határozatot, miszerint a kezességvállalási díj mértékét módosítani kell, és azt éves 2 százalék díjra kell felemelni. Amikor erről a magyar kormány értesült, akkor olyan tárgyalásokat kezdett az Unióval, hogy ezt tudomásul vesszük, az Unió határozatát, és végrehajtjuk, illetve a másik, a jelen ügy esetében is el fogjuk ezt végezni, ezért tehát külön elmarasztaló határozat nem született, hanem egyeztetés keretében kezeltük és készítettük elő. Így született meg idén év elején az a határozat, hogy az IKR esetében is emelni kell a kezességvállalási díjat. Ez most a helyzet.

ELNÖK: Köszönöm. A VM képviselőjének adom meg a szót.

DR. SZENTIRMAY ZOLTÁN (Vidékfejlesztési Minisztérium): Szentirmay Zoltán vagyok a Vidékfejlesztési Minisztérium részéről. Kiegészíteném, amit Kőrösmezei úr mondott. A dolog valóban így történt. A kezességvállalási díj mértékére vonatkozóan van egy uniós szabály, a kezességvállalási díj mindig egyedi az adott cég vonatkozásában, az adott cég adóminősítésétől és fedezetétől függ, és egy széles skálán mozoghat, mondjuk az évi 0,5 százaléktól az évi 9 százalékgig nagyon sok minden belefér. Értelemszerűen tehát ahhoz, hogy egy vállalkozásnak a piaci kezességvállalási díját meg lehessen állapítani, alaposan át kell világítani. Ha ezen piaci kezességvállalási díjnál alacsonyabb díjat számítanak fel neki, akkor a két díj közötti különbség értelemszerűen támogatásnak minősül. A támogatásra vonatkozó uniós szabályok alapján azt kell tudni, hogy támogatás akkor nyújtható egy vállalkozásnak - ez nemcsak a mezőgazdaságra igaz, hanem minden vállalkozásra -, ha azt előzetesen az Európai Bizottság jóváhagyja, illetve egyéb keretprogramok, már jóváhagyott keretprogramok keretében történik ezen nyújtás.

Ezek a garanciaügyek egyedi, ha úgy tetszik, ad hoc ügyek. Itt a támogatással kapcsolatban az Európai Bizottság jogosult nyilatkozni. Ha a Bizottság úgy ítéli meg - és jelen esetben ez a helyzet -, hogy a felszámított díj alacsonyabb annál a díjnál, amit fel kellett volna számítani ahhoz, hogy ne legyen támogatás, a különbség elvileg illegális állami támogatásnak minősül. Két dolgot lehet csinálni: reparálni kell az eredeti helyzetet, vagyis a támogatást, ha úgy tetszik, kamatokkal visszafizeti a kedvezményezett, vagy megfizeti a szükséges díjat. Ez a helyzet állt fenn az IKR esetében is, vagyis a bizottság jelezte, hogy az ő megítélése szerint ez a díj nem elégséges, azt, hogy mennyi a szükséges díj, akkor mondták ki, amikor a megfelelő adatokat megkapták. Ennek a helyzetnek a reparálása előtt állunk, vagyis pótlólagos díjat kell fizetnie az IKR-nek. Ha ez nem történne meg, tehát az IKR nem lenne hajlandó pótlólagos díjat fizetni, akkor az Európai Bizottság határozatot hozna, ugyanúgy, mint a nitrogénművek esetében, amely kötelezné a magyar államot arra, hogy az illegális támogatást a megfelelő kamattal növelve szedje be. Ezt nyilván meg lehet támadni az Európai Bíróságon, s a többi, s a többi, de ez általában, sőt nem általában, szinte mindig egy kötelező erejű határozat az adott tagországra nézve. Jelen esetben az Európai Bizottság azt mondta, hogy egy évi, tehát a teljes futamidőre vetítve egy évi 2 százalékos kezességvállalási

díj megfizetésével ő ezt a közös piaccal összeegyeztethetőnek tekintené. Tehát itt az egyszeri 2 százalék és az éves 2 százalék közti különbség az, amit az IKR-nek meg kell majd fizetnie.

Jelenleg itt tart a helyzet. Ezért hozta a magyar kormány azt a kormányhatározatot, amelyet említettek, és nyilvánvalóan itt egy kötelezettség van a kormányra: hogy ezt a korábban nem piaci díjon adott kezességvállalást piaci díjra kiegyéssítse. Köszönöm szépen. Ha további kérdés van, akkor természetesen állok rendelkezésre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még az előző körben volt egy elmaradt kérdés, államtitkár úr, hogyha azt újra feltehetném, tehát hogy volt-e egyeztetés az FVM-en belül ezzel kapcsolatban, és ha volt, az milyen jellegű volt, ha nem volt, miért nem volt? Akkor ezzel kiegyéssíténénk ezt a másodikkörös kérdéscsokrot.

Vannak-e további kérdések a bizottság tagjai részéről? *(Senki nem jelentkezik.)* Nincsenek. Akkor, államtitkár úr, parancsoljon!

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Nagyon szépen köszönöm. A tulajdonosi kör vizsgálatára nem került sor, az akkori jogszabályok értelmében nem is kellett. Megmondom őszintén, én a magam részéről arról, amit Budai úr mondott, nem azt mondom, hogy most hallottam, mert már korábban hallottam, de jóval az államigazgatási múltam után volt ez, erre ezt tudom válaszolni.

Az egyeztetés. Egyrészt a házból úgy, hogy a jogi főosztályunk, tehát az érintett részlegek, amelyek előterjesztés benyújtásához... Újrakezdem a mondatot, mert pontatlanul fogalmazok. Tehát házon belüli egyeztetés volt, nem is lehet a jogi főosztály nélkül benyújtani semmilyen - hogy mondjam? - fórum, kormányzati fórum elé anyagot. A PM-mel meg az IM-mel, illetve a MEH-hel voltak egyeztetések - megint csak anélkül, hogy legalább egy előzetes egyeztetés ne történt volna, a gazdasági kabinet úgy vette volna le a napirendjéről az anyagot, mint annak a rendje. Azt mondtam már az előbb is, hogy az akkori kormányzati gyakorlatnak megfelelően hogyha valami a gazdasági kabinet elé ment, akkor a gazdasági kabinet dönthetett úgy, hogy közvetlenül a kormány elé menjen anyag, ez az akkori kormányzati ügyrendben az én ismereteim szerint létezett.

Arról, hogy megkeresések voltak, természetesen tudtam, mint ahogy még ezek már megkeresésről is, ezek a miniszter úrtól eljutottak hozzám.

Az félreértés, hogy... Amit én kezdeményeztem, az a miniszter úrral egyeztetetten az, hogy az integrátorokkal, tehát a nagyokkal, akik a garanciarendszerbe, az intézményi garanciarendszerbe nem fértek bele, ülünk le, és egyeztessünk, hogy egyáltalán mi a helyzet, mi van velük, mi történik, hiszen - mint mondtam - fontosnak ítéltük azt, hogy az agrárfinanszírozás a lehető legnagyobb mértékig fenn tudjon maradni. E tekintetben tehát, igen, én hívtam össze a nagy integrátorokat, nálam volt egy ilyen egyeztetés - ez tényszerűen igaz -, amelyen egyrészt mind a két integrátor jelezte, hogy vannak, illetve lehetnek finanszírozási problémái, és akkor született egy olyan, hogy vizsgáljuk meg azt hogy egy állami garanciával ezen tudunk-e segíteni, avagy sem.

A minisztérium arra, hogy adóst minősítsen, nyilvánvalóan sem ma, sem a múltban, sem a jövőben, én azt gondolom, nincs felkészülve, és nem is lehet. A pénzügyi helyzetéről akkor mind a két integrátort megkérdeztük, hogy hogyan áll, tehát milyen hitelei vannak, milyen finanszírozási feszültségei vannak, ezeket nyilvánvalóan ismertük. Az, hogy a minisztérium adóst minősítsen, azt gondolom, elég bátor tett lenne a részéről, tehát nem gondolnám, hogy ez feladata lenne. Mi tehát azért léptünk ebben az ügyben, hogy finanszírozható legyen a két integrátor.

Az utógondozásról pedig annyit, ezt a lelegején elmondtam, hogy a szerződéskötés már nem az FVM hatókörébe tartozott, tehát nyilvánvalóan született egy kormánydöntés, hogy milyen célra milyen hitelek vannak, és erre nézve megszülettek a szükséges

szerződések, ez a szerződéskötés már nem a minisztérium jogkörébe tartozik. Minekünk a probléma felvetése volt a feladatunk, és azt, hogy jelezzük, hogy ez egy finanszírozási gond, amit valamilyen módon meg kell oldani. ...Bocsánat, közben nézem a papíromat.

Azt gondolom, hogy a Pénzügyminisztérium pedig válaszolt arra a kérdésre, hogy támogatástartalom vagy nem támogatástartalom, azt gondolom, hogy amit a Pénzügyminisztérium elmondott, azzal én egyetérték. Ez egyébként nem egyedi kérdéskör volt.

Azt hiszem, válaszoltam mindenre.

ELNÖK: Én feltettem még egy kérdést: hogy figyelték-e az IKR működését a kezességvállalás után, tehát volt-e bármilyen nyomon követése annak, hogy ez a kezességvállalás milyen hatást gyakorolt az IKR működésére. Nyilván azért ez a magyar agráriumban egy komoly potenciál, tehát ennek a nyomon követése és magának a cégnek, a struktúrájának a fenntartása, a portfóliójának a működése azért egy lényegi szempont lehetett vagyis kellett vagy kellett volna hogy legyen. Ennek a nyomon követésével kapcsolatban nem kaptam választ, hogyha ezt még tudnánk pótolni! Köszönöm.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Újból azt tudom megismételni, amit az előző körben mondtam, tehát hogy a szerződéskötés már nem a mi hatókörünkbe tartozott, természetes módon ezzel semmilyen gond nem volt. Azt, hogy a két integrátor integrál-e, természetesen nyomon követtük, de hogy ő most milyen hitelszerződéseket köt kivel, mikor, hogyan, mivel nem a mi hatókörünk volt, természetesen nem tettük meg, és nem is gondolom, hogy meg kellett volna tennünk.

ELNÖK: Engedje meg, hogy itt egy kicsit vitatkozzam önnel! Amennyiben a minisztériumnak feladata vizsgálni azt, hogy a két nagy integrátor képes-e finanszírozni a működését, és erre gondot fordítanak, és a minisztérium példának okáért megkeresi a KITÉ-t, akkor, azt gondolnám, a nyomon követés is minimálisan elvárható a tekintetben, hogy ez a fajta tevékenység, amit az állam a kezességvállalás formájában végzett, vajon kifejtette-e azt a hatását, ami a célja volt - ez véleményem szerint akkor féloldalasra sikerült. Azt pedig a hitelképesség-elemzés kapcsán, azt hiszem, senki nem fogja számon kérni az FVM-en, hogy nem végzett saját maga hitelképességi besorolást, viszont egy ekkora, több milliárdos kezességvállalás kapcsán az én megítélésem szerint minimálisan elvárható lenne, hogy mielőtt az állam a kezességvállalás mellett dönt, mindenképpen megvizsgálja, hogy az a cég, amely a kezesség hasznélvezője, vajon milyen vagyoni helyzetben van, és képes lesz-e azt visszafizetni. Ugyanis ez akár az állami vagyon hűtlen kezelésének is bizonyul a tekintetben, hogyha nem vizsgálja meg az állam, hogy az a cég, amely ezt a kezességet kapja, vajon képes lesz-e azt visszafizetni.

(*Dr. Budai Gyula jelzésére:*) Gyula, jelezted, hogy szeretnél még hozzászólni. Parancsolj!

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Köszönöm szépen. Államtitkár úr, én úgy gondolom, hogy azt a levelezés, amelyet Szaxon úr folytatott a tárcával, gondolom, ön is ismeri vagy láthatta. Ebben a Szaxon úr folyamatosan tájékoztatja a tárcát, hogy milyen tartozásai, kinllévőségei vannak a cégnek. Engedje meg, hogy ebből idézzek, ezek a miniszter, Gráf József részére írt levelek. Ebben a levélben azt írja, hogy 2008-ban 40,7 milliárd tartozása van a cégnek, 2009-ben ez már csak 36,5 milliárd, abban a 2009. évben, amikor önökhöz fordult az IKR, és további 6,2 milliárd forintra kért 80 százalékos garanciát. Tehát amit az elnök úr mond, azokkal az adatokkal a tárcának tisztában kellett lennie, ugyanis Szaxon úr ezekben a levelekben 2008 decemberétől folyamatosan tájékoztatja

a tárcát, hogy mekkora likviditási hiánya van az IKR Zrt.-nek. A kérdésem, illetve az észrevételem az lenne, hogy ekkora likviditási hiánnyal rendelkező cég részére hogy lehet további 6,2 milliárd forintot biztosítani, ugyanis itt folyamatosan azt látjuk, hogy ugyan valamelyest csökken a cégnek az adóssága, de a 2009. évben egy 36,5 milliárdos likviditási hiánnyal küzdő cégnek az állam hogy tud további 6,2 milliárd forintra 80 százalékos garanciát biztosítani, ez számomra elképzelhetetlen. Tehát innentől kezdve, hogy ezek az adatok önöknek rendelkezésre álltak, nem tudom elfogadni azt, hogy a tárca nem tudott arról, hogy az IKR milyen likviditási gondokkal küzd. Ezért érdeklődünk ezzel kapcsolatban, hogy ha ezek az információk a tárca rendelkezésére álltak, és ha ezek szerint volt egyeztetés, akkor erről tudott a Pénzügyminisztérium is, illetve tudott róla más tárca is, tudott róla a MEH is, és ha mindenki tisztában volt ezekkel az adatokkal, akkor mi volt az oka, hogy mégis egy 80 százalékos állami garanciavállalást odatettek e mögé a hitel mögé. Érdeklődve várom a választ, államtitkár úr.

ELNÖK: Államtitkár úr, parancsoljon!

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Köszönöm szépen. Először azt szeretném újból megismételni, hogy nem a KITÉ-t kerestük meg, a két integrátort kerestük meg, ezt újból szeretném világossá tenni, éppen azért, mert jöttek a jelzések, hogy finanszírozási probléma van.

Másodszor: önmagában az, hogy valakinek mekkora a hitelállománya, még, azt gondolom, nem minősít. Természetesen ismertük, fejből nem hiszem, hogy emlékeztem volna rá, hogy milyen adatok hangoztak el akkor. Ezeknek az ismeretekben a birtokában kértük pont a kormányt, hogy a finanszírozás érdekében egy ilyen típusú segítséget adjon. Az, hogy valakinek 30, 40, 1 milliárd... Van, akinek 1 millió forint adósságállomány is olyan, hogy adott esetben a banknak már be kell döntenie, mert fedezetlen, míg 36 milliárd forint - vagy mennyit mondott a Budai úr - mögött is lehet akkora fedezet, ami nem jelenti azt, hogy be kellene avatkozni. Tehát önmagában ez nem mérvadó. Természetesen tájékoztunk, tehát kértünk információkat a cégekről, szerintem ez meg is található a minisztériumon belül, de hogy ezt minősítsük... Én erre mondtam azt, hogy ez akkor milyen minősítésnek felel meg, arra én biztosan nem vállalkoztam sem akkor, sem most, sem a jövőben nem fogok. Ugyanakkor az, hogy azzal a céllal, hogy az integrált hitelek fennmaradjanak - és erre a célra kapta a hitelgaranciát mind a két intézmény -, az elvárható volt. Egyébként pedig magának a szerződésnek kell kikötnie azokat a feltételeket, amelyek mentén ez a dolog működik, ez már nem az én hatókörömbé tartozott, ebben ezért nem szeretnék és nem is kívánnék nyilatkozni.

A tekintetben, hogy a KITE-, IKR-finanszírozás folyik, a tekintetben természetesen folyamatosan, amennyire lehetett, nyomon követtük, de magának a szerződésnek a sorsára vonatkozóan mondtam azt, hogy nem az FVM feladata volt a szerződés megkötése. A kormány úgy döntött, hogy megfelelő feltételek mellett egy ilyen garancia vállalható. Ez ugyanolyan történet, mint a tész-hitelek ügye, azok mögött is - nem ebből a garanciakeretektől, más garanciakeretektől - ugyanilyen garanciák voltak vállalhatóak, és nyilvánvalóan ott sem biztos, hogy mindegyik megélt és most nem szeretnék egyetlen cégre sem utalni. Tehát a garanciavállalás kapcsán én azt gondolom, hogy a dolog előterjesztés szintjén rendben volt, a szerződés szintjén, azt gondolom, rendben volt. Azt hiszem, hogy megpróbáltam válaszolni a kérdésekre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vannak-e további kérdések? *(Dr. Budai Gyula jelzésére:)* Gyula, parancsolj!

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Államtitkár úr, még mindig nem kaptam választ arra a kérdésemre, hogy nem lett volna szükséges, hogy a kormány megfelelő tájékoztatást kapjon arról, hogy ez a cég valóban milyen gazdasági helyzetben van, hogy a kormány úgy ad hitelgaranciát ennek a cégnek, hogy a tartozásállománya a bankok felé 2009-ben 36 milliárd forint volt. Ráadásul az a levelezés, amely a rendelkezésünkre áll, azt bizonyítja, hogy az IKR a hitelből hitelt törlesztett, nem forgóeszköz-finanszírozásra vette fel a hitelt, hanem felvett egy hitelt, ami mögé állami garanciát raktak, és abból a bankok felé törlesztette a korábbi hiteleit.

Engedje meg, hogy hadd idézzek önnek Szaxon úr Gráf Józsefnek írt leveléből, azt még 2008-ban írta, amikor folytak a tárgyalások. Azt mondja: „Megköszönöm a 2008. december 8-ai levelemben indítványozott, likviditásunkat segítő hathatós támogatását, amely lehetővé tette 2,5 milliárd forint Hitelgarancia Zrt. által biztosított hitel felvételét. A hitelfelvétel a Szigetvári Takarékbanknál van folyamatban.” - mit ad isten, Gráf József ugye szigetvári. Nem tudom elképzelni, hogy a tárca vezetése nem tudott arról, hogy az IKR Zrt. milyen gazdasági helyzetben van. Ennek ellenére ez a levél azt bizonyítja, hogy Gráf József saját maga járt el egy 2,5 milliárd forintos hitel felvételében a Szigetvári Takarékbanknál, hogy az IKR-t segítse. Ezek után nem tudom elképzelni, hogy a tárca nem tudott arról, hogy milyen gazdasági helyzetben van ez a cég - ennek ellenére mögé állt, és egy 80 százalékos kormánygaranciát biztosítottak egy olyan cégnek, amelynek a vezérigazgatója az elmúlt tárgyaláson azt mondta, hogy a felvett 5,5 milliárdból 2,5 milliárdot vissza kellett adni a bankoknak azonnal, mert tartozott vele. Akkor az 5 milliárd nem arra lett felhasználva, amit a levelében írt, hogy forgóeszköz-finanszírozásra meg a termelőknek. Ez nagyon szépen hangzik, de a termelőkhez akkor 2,5 milliárd eleve nem jutott el, mert a bankok azonnal levettek 2,5 milliárdot. Na ez a bűncselekmény, államtitkár úr, ez a bűncselekmény.

ELNÖK: Államtitkár úr!

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Egyrészt hogy bűncselekmény, azt én visszautasítanám...

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Nem azt mondtam, hogy ön követett el bűncselekményt. Ez a bűncselekmény...

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Ja jó...

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: ...a Szaxon úr részéről.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Elnézést, félreértettem...

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Nem.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Akkor visszavontam. Tehát abban én tényleg nem tudok nyilatkozni... A kormány az integráció céljából adta ezt a hitelgaranciát, és a mai napig azt gondolom, hogy ez helyes és rendben lévő is volt. Arról nekem nem volt tudomásom - egyébként nem is lehetett mind a mai napig -, hogy adott esetben ez a hitel más célra került felhasználásra. Én azt hiszem, hogy ha és amennyiben, feltéve, de nem megengedve garanciabeváltásra kerülne sor, akkor ezt az akkori garanciabeváltásra jogosultnak kell majd a bankkal szemben is

mérlegelnie, de ebben én nem szeretnék tanácsokat adni, mert - hogy mondjam? - nem az én tisztem. Volt arra precedens a magyar gazdaságtörténetben, a mi időnk alatt is, hogy bizonyos garanciák beváltására azért nem került sor, mert például más célra kerültek felhasználásra, de ehhez, azt gondolom, a szerződést kellene részleteiben megvizsgálni, azt, amely a bank és az állam, illetve a garantőr között kötött. Erre tehát én azért nem tudok mit mondani, Budai úr, mert ez nem az én feladatam.

A kinnlévőségeiről természetesen tudunk, tehát azt nem állítottam, hogy nem. Önmagában ettől még erre a célra ezt a garancia, én azt gondolom, teljes mértékben megalapozott volt, én a magam részéről a mai napig nyugodtam alszom ez ügyben. Ha nem arra a célra használták fel, akkor annak a szerződés szerinti konzekvenciáit, azt gondolom, annak kell megvizsgálnia, akinek erre joga, módja és lehetősége van.

A szigetvári garanciához én nem kívánnék hozzászólni.

ELNÖK: Köszönöm. *(Jelzésre:)* Obreczán Ferenc!

OBRECZÁN FERENC (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Úgy érzem, nem jutottunk közelebb a megoldáshoz. Sajnálom, sajnáljuk, hogy a pénzügyminiszter úr, Oszkó Péter úr nem jelent meg a mai nap folyamán. Sajnáljuk, mert bizonyos információkkal ő rendelkezett. Gráf miniszter úr a legutóbbi ülésen úgy nyilatkozott - a jegyzőkönyvből is ellenőrizhető -, hogy ő mint politikus a szakállamtitkár javaslatát fogadta el, és ő mindenben a szakállamtitkárra hagyatkozott. Úgy érezzük, hogy a minisztérium részéről, a FVM részéről pedig elhangzik az, hogy a felelősség a Pénzügyminisztérium része felé is hajlik, mert ők kötötték meg a szerződést. Sajnáljuk, hogy így alakult, és mégis jobb lett volna, hogyha együttesen meg tudtuk volna hallgatni a pénzügyminisztert, a volt pénzügyminisztert és a szakállamtitkárt is, talán közelebb jutottunk volna a megoldáshoz. Köszönöm.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Elnök úr, egy megjegyzést szabad tennem?

ELNÖK: Parancsoljon, hogyne!

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Én nagyon sajnálnám, hogyha az én szavaimból az jött volna ki, hogy itt én azt mondom, hogy a Pénzügyminisztériumé a felelősség. Azt gondolom, hogy illet nem mondtam, ha így lehetett volna érteni, akkor ez félreértés. Én azt mondtam, hogy a szerződéskötésre a Pénzügyminisztérium a jogosult, ebből kifolyólag én azokra a kérdésekre, hogy adott esetben például a hitel mire került felhasználásra, mire nem, nem tudok válaszolni - ez nagy különbség, azt gondolom, képviselő úr. Én ezt fontosnak tartom a jegyzőkönyv szempontjából rögzíteni. *(Dr. Ficsor Ádám és Obreczán Ferenc jelentkeznek.)*

ELNÖK: *(Dr. Ficsor Ádámnak:)* Bocsánat, csak azt gondolom, erre lesz reakció, és azt gondolom, ne szabadljuk... *(Dr. Ficsor Ádám: Tessék!)*

OBRECZÁN FERENC (Fidesz): Államtitkár úr, én nem azt hangsúlyoztam, hogy elsődlegesen ön a felelős, a Pénzügyminisztérium tevékenységéért ön valóban nem vállalhat felelősséget, de a labda jelen pillanatban az ön elmondása szerint is, meg mindannyian úgy érezzük, azon a térfélen is pattog, ők írták alá a szerződést, nem a VM részéről történt a szerződés-aláírás. Ebben a pillanatban tehát tényleg nem jutottunk közelebb a dologhoz.

ELNÖK: Köszönöm. Ficsor Ádám képviselő úr, parancsolj!

FICSOR ÁDÁM (MSZP): Köszönöm szépen. Én Obreczán képviselőtársammal ellentétben azt szeretném megfogalmazni, hogy szerintem valóban nagyon hasznos volt, meg mindez még most is hasznos, az elmúlt bizottsági ülés hasznos volt, ez pedig most is hasznos, szerintem igenis közelebb jutottunk ahhoz, hogy megítéljük ezt a kérdést. Én azt látom, amit egyébként a múltkor is megfogalmaztam, én azt szeretném újra erősíteni, hogy két kérdést kell hogy vizsgáljunk, illetve egyet meg nagyon sok kicsit. Kell vizsgálni azt a kérdést, hogy általában agrárpolitikailag, szakpolitikailag indokolt volt-e az IKR hóna alá nyúlni, a magyar mezőgazdaság, a magyar gazdák érdekében való lépés volt-e ez, vagy nem az ő érdekükben való lépés volt. Én azt látom, hogy ebben a részben olyan nagyon-nagyon nagy vita nem alakult ki, tehát az, hogy egy akkora integrátort, mint a magyar mezőgazdaságban az IKR, számtalan regionális telephellyel, több ezer integrált termelővel - hogy mondjam? - nem lehet bukni hagyni, nem lehet... Erről szól például - hogy mást ne mondjak - a kormánynak a most benyújtott csődtörvény-javaslat, ami persze egy másik fázisról szól, hogy ha valami nemzetgazdasági vagy stratégiai ágazati jelentőségű érdek, ott igenis van a kormánynak dolga, felelősségkérdése ezzel kapcsolatban. Hogy mondjam? A magyar közjog ebben meglehetősen egyértelmű: kormánydöntés után testületi felelőssége van a kormánynak. Ott a kormány hozott egy döntést, a kormánybiztos úrnál nyilván megvan annak a döntésnek a szövege, ott egy kormányhatározat született, sőt, azt hiszem, a közlönyben is megjelent annak a nyilvános része, a kormány-előterjesztésben annak az indoklása meg a háttere is benne van. Azért maga a kormány vállalja a felelősséget, nyilván az előterjesztő minisztereknek nagyobb felelősségük van, de a magyar közjogban itt van egy testületi kormányfelelősség. Még egyszer szeretném azonban hangsúlyozni, hogy szerintem a dolognak nem erről a részéről vitatkozunk.

Amiről vitatkozunk - ahogy én értem, és lehet, hogy ki fogok hagyni belőle bizonyos pontokat -, az a kellő gondossággal lett-e előkészítve, hitelképesség-vizsgálat, s a többi, kérdése, hogy az állami garancia vagy az EU-s támogatási szabály szempontjából állami garancia rendben volt, nem volt rendben. Azt hiszem, ez az a két kérdés, amit az állam oldalán vetünk fel. És ezután jön egy csomó kérdés, amelyeket meg az IKR oldalán vetünk fel: arra használta-e a pénzt, amire kapta, a múltkor itt felvetődött, hogy beszámolt-e rendszeresen arról, hogyha itt vagyonértékesítés, s a többi, történt, meg számtalan más apró kérdés van. Én azt gondolom, hogy ezekkel kapcsolatban legjobban talán ez az állami kezesség kapcsán jön ki. Itt szakmai egyet nem értések, szakmai véleménykülönbségek vannak. Az akkori vezetők nyilván azt gondolják és azt is mondják el, hogy ők kellő körültekintéssel, kellő gondossággal, az akkori jogszabályi keretek között tették a dolgukat. Én úgy értelmeztem a kormány megszólaló képviselőit, hogy tulajdonképpen ezt erősíti meg, hogy ez egy nagyon jellemző menetrend egy ilyen EU-s támogatás kapcsán. Ebben tehát szerintem a bizottság nagyjából minden információt asztalra tett - Oszkó Péter az ÁKK által megkötött szerződésről majd még lehet hogy fog tudni mondani dolgokat, vagy nem tudom, mit fog tudni mondani, ami érdekes.

Ha azt gondoljuk, amit a kormánybiztos úr is említett, hogy ezeknek a részdöntéseknek valamely pontján a büntetőjogi megfontolások is fennállnak, az az én értelmezésem szerint - de cáfoljanak meg, hogyha nem jól értem - már a bizottság hatókörén kívül van, nekünk nincsenek meg azok a nyomozati eszközeink, hogy ilyen típusú kérdésekre választ adjunk. Szerintem tehát - még egyszer hangsúlyozom - a bizottságnak abban lehet állásfoglalása, vagy abban lehet véleménye, hogy agrárstratégiaileg, agrárpolitikailag az egész úgy globál kellett vagy nem, és a legfontosabb részletkérdésekben lehet egy szakmai vélemény, hogy nagyobb gondossággal lehetett volna előkészíteni, hogy a támogatást tartalmat máshogy kellett volna vizsgálni. Engem az eddigi volt kormányzati szereplők, így most Máhr András is, de a múltkor Gráf József és Veres János is arról győztek meg, hogy az a szakmai

gondosság, az az előkészítés, amely egy ilyen ügyletnél kell és szükséges, megvolt, az EU-s támogatással kapcsolatban is arról győztek meg, hogy a szokásos eljárásrendet járták - feltételezem, hogy erre többen reagálni fognak, és el fogják mondani, hogy önöket pedig nem győzték meg. Nyilván ebből majd a bizottság - nem tudom, mi ennek a formátuma - jegyzőkönyvként vagy valamilyen módon, gondolom, valamilyen konklúziót fog levonni, de szerintem ebből nem nagyon tudunk továbbmenni. Ha azt feltételezzük, hogy itt nemcsak szakmai hibák voltak, akkor az szerintem egy másik fórum, akkor nyilván a kormánybiztos úrnak van felelőssége, hogy milyen módon, milyen formában tereli ezt tovább. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kicsit hadd legyek udvariatlan, mert reagálnék néhány gondolatra. Azt gondolom, hogy az IKR tevékenységének a nyomon követése már csak abból kifolyólag is, hogy a kezességvállalás előtt milyen nagy gondossággal figyelték, hogy egy valóban jelentős szereplő a magyar agrárágazatban, hogy hogyan működik vagy hogyan nem működik, azt hiszem, különösen egy kezességvállalás után kiemelten fontos feladata lett volna a magyar kormányzatnak, és most én úgy érzem, hogy ennek valahogy még sincs gazdája. Tehát senki nem mondja azt, hogy igen, ez a mi feladatunk lett volna, hogyha már egyszer 5 milliárd forint alá odakanyarítottuk a magyar állam nevét, akkor nézzük már meg, hogy annak az 5 milliárdnak mi a sorsa, mire lett felhasználva. Én azt gondolom, hogy azért ez egyben politikai felelősség is, és ezt mindenképpen vizsgálnunk kell. Azzal viszont teljesen egyetértek, hogy nekünk nyilván semmilyen hatósági jogkörünk nincs - hála a jóistennek! Viszont amennyiben az albizottsági üléseken elhangzottak felvetik a gyanúját annak, hogy bizonyos területeken esetlegesen történhettek - így fogalmaznék, mert nem akarok minősíteni, mert nem feladatom, meg egyébként sem venném a bátorságot - gyanús esetek, akkor ez, éppen amiatt, hogy a kormánybiztos úr jelen van, egy lehetőség arra, hogy különösebb jelentések írogatása nélkül, az ő személyes jelenléte miatt olyan információkhoz jut hozzá, amelyek után aztán nyilván, amennyiben van ilyen, a büntetőjogi felelősséget is vizsgálja.

(Jelzésre:) Sáringer-Kenyeres Tamásnak adnék elsőköros felszólalóként lehetőséget.

SÁRINGER-KENYERES TAMÁS (KDNP): Köszönöm a szót. Én csak annyit szeretnék hozzátenni a kihelyezés gondosságával kapcsolatban, meg hogy a gazdálkodókat mennyire szolgálta ez a kör, hogy érdemes megfontolni azt, hogy Magyarországon már volt egy olyan történet, amikor igenis hagytak egy integrátort beborulni, ez a KSZE, a szekszárdi rendszer volt, amely szintén hasonló, mint az IKR. Tulajdonképpen nem okozott a mezőgazdasági termelésben jelentős törést, hogy hagyták a céget a sajátos gazdálkodása miatt csődbe menni. Más vonatkozásban pedig azt mondom, hogy ha akkor, amikor ezek a problémák felmerültek, lett volna egy olyan csődtörvényt, mint amit most tervezünk megszavazni a parlamentben, akkor valószínű, hogy az állam kinevezhetett volna oda egy olyan embert, aki a termelők oldaláról is pozitívan, tehát hogy kárt ne szenvedjenek a termelők, levezényelhetette volna az IKR esetleges csőd eljárását, ami nem jelenti azt, hogy teljes egészében megszűnik az IKR.

Én az 5 milliárd forintnak a kihelyezését mindenképpen csónaktoldozgatásnak vagy -foldozgatásnak és a közpénzek kétes értékű kihelyezésének tartom, egyelőre legalábbis annak, amit látok, elég kétes az értéke. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Annyiban kiegészíteném a Sáringer-Kenyeres Tamás által elmondottakat, hogy ha megnézzük a jelenlegi helyzetet, az IKR integrátori tevékenysége az idei évben jelentéktelennek mondható, és mégsem bukott be a magyar agrárágazat. De ezt nyilván csak feltételes módon lehet kezelni, mivel nyilván soha nem fog kiderülni, hogy mi lett volna, ha annak idején ezt az 5 milliárdos kezességvállalást nem kapja meg az IKR. *(Dr. Budai Gyula*

és Farkas Sándor jelentkezik. - Dr. Budai Gyulának:) Gyula, ne haragudj, de Farkas képviselő úr még nem kapott szót.

FARKAS SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Nehezen merek megszólalni ebben az ügyben, megmondom őszintén, mert mint integrált én partnere voltam, vagyok még mindig az IKR-nek, tehát nem biztos, hogy szerencsés egy ilyen esetben mégis megszólalni. De inkább a termelői oldalról szeretném mondani, hogy az elmúlt években fokozatosan értékelődött le az IKR integrátori szerepe. Ezt azért merem mondani, mert a múltban, mit tudom én, a '90-es évek végén, a '90-es évek közepén nagyon jelentős, valóban a magyar mezőgazdaságban az egyik legnagyobb, ha nem a legnagyobb integrátorként működött a KITE mellett, és akkor, abban az időben valóban nagyon nehéz lett volna nagyon sok termelőnek úgymond talpon maradni és a gazdálkodását folytatni. Az, hogy milyen pénzügypolitikával, milyen hitelezéssel és hogyan tudta ezt a helyzetet fenntartani, valóban vizsgálendő és valóban felelősség kérdése, de most én a termelői oldalról mondom, hogy akkor anélkül nagyon sok termelő gyakorlatilag nem tudta volna a tevékenységét folytatni. A mai helyzetben viszont ennek szerintem keményen érződik a hiánya, természetesen a termelők is érezték, hogy ettől a partnertől, integrátortól úgymond jobb, hogyha kivonul, átcsoportosít, mást keres, más módon próbálja a gazdálkodását folytatni, szerintem ez teljesen természetes a mai világban, illetve - mondjuk meg őszintén! - azért azóta, az elmúlt 6-8 évben nagyon sokat erősödtek azok a mezőgazdasági termelők, ha tetszik, ha nem, akik eddig integráltként dolgoztak és működtek. Ez szerintem nagyon jó pálya, ha fogalmazhatok így, és valóban a szektor szereplőinek az erősödését jelenti.

Valóban kérdés az, hogy most, jelen pillanatban, amikor például a 2011. év indítása során érezhető volt a termelőknél, hogy itt egy bizonytalansági tényező van, hogy az IKR nem tudja, mit csináljon, nincs kihelyezés, nincs integrálás, vagy minimális van, akkor ezek a termelők hova fordultak. Én azt hiszem, hogy ilyen szempontból a piac úgymond átrendeződött, átszerveződött, de számomra is feltétlenül fontos, hogy ezeknek a pénzügyi konstrukcióknak a vizsgálatát el kell végezni, és a megfelelő konkrét következtetést le kell vonni. Az elgondolkodtató, amit Budai Gyula is mondott, hogy ezek a pénzek gyakorlatilag nem arra a célra lettek felhasználva, amire a kormánygarancia biztosította, ez számomra is elgondolkodtató. Köszönöm szépen, ennyi. *(Hanó Miklós jelentkezik.)*

ELNÖK: *(Dr. Budai Gyulának:)* Kormánybiztos úr, további türelmét kérem, mert szintén első körben Hanó képviselő úrnak adnék szót.

HANÓ MIKLÓS (Fidesz): Köszönöm szépen. Én csak azt szeretném kérdezni, hogy itt a hitelkihelyezésnek a kormánygaranciája ugye akkor érvényesül, ha eltűnik az a pénz, és be kell lépjen a kormánygarancia. Most ez a dolog hogy áll? Az elveszett pénz, tehát érvényesíteni fogják ezt a kormány felé, vagy hol tart a dolog? Ezt akarom megkérdezni.

ELNÖK: A minisztériumtól kérek erre egy gyors reagálást három mondatban. Hanó képviselő úr nem volt itt az elején, így nem volt tisztában velem... *(Hanó Miklós: Elnézést kérek!)* Semmi probléma. Tehát tényleg egy háromsoros választ ezzel kapcsolatban hogyha kaphatnánk! Köszönöm.

DR. KÓRÖSMEZEI CSABA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Még ennél is rövidebb tudok lenni: Egyelőre nem történt lépés a beváltás érdekében. Köszönöm.

ELNÖK: Ez még három sor sem volt, köszönjük szépen. *(Dr. Budai Gyula jelzésére:)* Gyula, akkor parancsolj!

DR. BUDAI GYULA kormánybiztos: Köszönöm szépen. Akkor ahogy Ficsor képviselőtársam elmondta az összegzést, én is elmondom nagyon röviden. Az én álláspontom az, hogy nem volt indokolt az állami hitelgarancia biztosítása, ugyanis - még egyszer Szaxon úr jegyzőkönyvbe mondott nyilatkozatára, illetve az összes körülményre tudok hivatkozni - a 6,2 milliárd forint nem arra lett felhasználva, amire az állam garanciát tett mögé. Vagyis a 6,2 milliárdnak egy jelentős része a korábbi hitelek törlesztésére folyt, ahogy itt Szaxon úr mondta - én csak őt tudom idézni -, ő ezt a bizottsági meghallgatáson elmondta.

A másik, ami számomra az elmúlt két bizottsági ülésen a meghallgatások során nyilvánvalóvá vált, az az, hogy az előző kormány tagjai közül a politikai felelősséget senki nem vállalja, tisztelt hölgyeim és uraim, mindenki tolja át a balhét - nem tudok mást mondani. Gráf József is, Veres János is az államtitkár úrra passzolták át a labdát, az államtitkár urat azért hívtuk meg egyébként, ez nem titok, és jelen pillanatban ennek a tranzakciónak nincs felelőse a kormány részéről, az előző kormány részéről. Illetve, bocsánatot kérek, azt még nem tudjuk, hogy Oszkó Péter mit fog mondani, mert őt nem hallgattuk meg, hogy ő mit tett annak érdekében, hogy azok a vagyontárgyak, amelyek a kezességvállalás mögé voltak téve, azok a vagyontárgyak az IKR-ben maradtak vagy nem. Tudjuk, hogy nem, mert egy része ki lett szervezve onnan, tehát a nyereséges üzletágakat értékesítették, majd visszavették. Ráadásul a dolog érdekessége az is, hogy az IKR auditját az a Deloitte csinálta, ahonnan Oszkó Péter érkezett a miniszteri székbe, és ami egy pozitív mérleget adott a cégről, miközben Szaxon úr folyamatosan azt írja Gráf Józsefnek, hogy mekkora kinnlévőségei vannak 2008-ban, illetve 2009-ben. Tehát, kérem szépen, akiket az előző kormányból meghallgattunk, senki nem vállalta a felelősséget. Mégis született egy kormányhatározat, ahol az előterjesztő vagy a felelős Gráf József és Veres János volt, volt egy miniszterelnök, és senki nem vállalja a felelősséget ezért a hitelkihelyezésért vagy az állami garanciáért.

Én erről beszélnék, úgy gondolom, a bizottságnak ezt kell vizsgálnia, ebben egyetértünk, persze a jogi konzekvenciákat majd nekem kell levonnom ebben a vonatkozásban. Jelen pillanatban felelősséget senki nem vállal, és nekem az a feladatom, hogy azt az 5 milliárd forintot, amely a 6,2-nek a 80 százaléka, azt a magyar államnak megmentjük, hogy - amit Hanó Miklós képviselőtársam kérdezett - az öt kereskedelmi bank ne nyújtsa be a kezességvállalással kapcsolatos dolgot (*Hanó Miklós: Ez az!*), miközben az IKR folyamatosan szervezi ki a nyereséges üzletágakat. A bankok ugyanúgy látják azt is, hogy a fedezet csökken, tehát előbb-utóbb eljutunk oda, hogy a bankok a kezességvállalási szerződésnek megfelelően... Ez egy háromoldalú szerződés, ahogy az előző tárgyaláson vagy meghallgatáson elmondták a tárca képviselői, ez egy háromoldalú szerződés, amelyben a magyar állam is benne van, előbb-utóbb ebből probléma lesz, és jelen pillanatban azt látom, hogy politikai felelősséget az előző kormány tagjai közül senki nem vállal. Köszönöm szépen, ez az én összegzésem.

ELNÖK: A képviselő urak közül kíván-e még valaki szólni? (*Senki nem jelentkezik.*)
Senki. Akkor Máhr Andrásnak adnék szót.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Köszönöm szépen. Csak három nagyon rövid gondolatot engedjenek meg! Az egyik, hogy én azt gondolom, egészen más helyzet volt 2008-2009-ben, mint ma van, hiszen abban az időszakban - a beszámolóim legelején megpróbáltam ezt elmondani - a bankok hitelezési készsége és képessége nagyon eltérő volt akár a korábbi időszakhoz képest, akár a mostani időszakhoz képest is. Ebben a szituációban, azt gondolom, kiemelt jelentősége volt annak, hogy az agrárium finanszírozva legyen, és bizony - ahogy Farkas úr is mondta - az

integrátorokon keresztüli finanszírozás meghatározó volt. Hogy ma ez átrendeződik, az egy dolog, én azt hiszem, hogy az életnek az a rendje, hogy átrendeződjön.

Kettő: nagyon világosan kell látni azt, hogy sem az IKR, sem a KITE sem csőd-, sem felszámolási helyzetben nem volt, sem az alatt nem volt - teljesen mindegy, hogy ki mit írogat -, hiszen a bank ebben az esetben még garanciával sem nyújthatna egyébként hitelt az akkori törvények szerint. Hogy most a csődtörvény jó vagy nem, azt nem az én tisztem minősíteni.

A harmadik: én azt gondolom, hogy a háromoldalú szerződés jogokat és kötelezettséget teremt mind a hitelt kapó, mind a hitelt nyújtó, mind a garantőr intézmény vonatkozásában, illetve, bocsánat, ebben az esetben nem intézmény, hanem az állam vonatkozásában, de ez ebből a szempontból mindegy. Én azt gondolom, hogy ezeknek a betartása mind a három félre vonatkozik, nem véletlenül hangsúlyoztam ezt többször is.

Utógondozása volt-e a dolognak, vagy nem volt? Tény, hogy a tekintetben mi nem vizsgáltuk, hogy most akkor mekkora hitelt vett fel, honnan, mikor, merről. Abból a szempontból természetesen volt utógondozása, hogy arra figyelemmel voltunk, hogy az integrációs folyamatok zajlanak-e, hogy kihelyezések történnek-e, hogy az élet megy-e a maga, ha nem is rendes, de legalábbis elfogadható rendjében. E tekintetben én azt gondolom, nem történt semmi olyan, ami ezt kétségessé tette volna a számunkra. Ebből az aspektusból tehát ilyen vonatkozásban megvolt az utógondozása. Amit én hangsúlyoztam, hogy maga a szerződéskötés nem az FVM hatáskörébe tartozott, tehát a szerződéssel kapcsolatosan, én azt gondolom, sem módom, sem jogom, sem lehetőségem nincs arra, hogy nyilatkozzak, hogy mi a véleményem, az meg, azt gondolom, nem idetartozó ügy, azzal csak tévútra vinném a tisztelt bizottságot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Nagyon örülök, hogy ez az utolsó néhány mondat elhangzott, mert akkor ezek szerint az FVM részéről volt utógondozása ennek a történetnek. Akkor viszont hadd tegyem már fel azt a kérdést, hogy nem tűnt fel az FVM-nek, hogy a kihelyezett hitelnek mindössze a felét forgatták be az integrációba? Azért ez nem egy akkora lépték, aminek nem kellett volna szemet szúrnia. Tehát az, hogy csak a fele fordítódik arra, amire az állami kezességvállalás alapján fordítódnia kellett volna, hogy csak a fele kerül oda, azt gondolom, ez az a lépték, ami kellő gondossággal történő vizsgálat mellett azért egy észrevehető különbség. És azt gondolom, itt nyilvánul meg az, hogy kellő gondossággal követték-e nyomon az állami kezességvállalást és az a veszélyben forgó - hogyha fogalmazhatok így - 5 milliárd forintot, ami jelenleg az államnál van, de amire adott esetben a bankok benyújthatják az igényüket. Tehát itt azért az, hogy csak a fele kerül arra, és a jegyzőkönyv szerint Szaxon Attila maga ismerte el, hogy csak a felét költötték erre, azt gondolom... Éppen itt van, tudom idézni, azt mondta: „...az a 6,2 milliárdnak a 80 százalékos kezességére vonatkozott, ami 5 milliárd, és ebből az 5 milliárdból a bankok úgy a jó felét beforgatták korábbi hitelek törlesztésére, és csak a másik felét tudtuk mi kivinni a termelőkhöz” - ez szó szerinti idézet a Szaxon Attila által mondottakból. Azt gondolom, hogy ha itt kellő gondossággal jár el a minisztérium, és valóban nyomon követi - márpedig az előbb az államtitkár úr azt mondta, hogy nyomon követte - a történéseket, akkor azért ezt nehéz volt nem észrevenni.

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Bocsánat, elnök úr, erre hadd reagáljak!

ELNÖK: Parancsoljon!

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Csak mert lassan el kell mennem. Amit én mondtam - és újra megismétlem -,

az az, hogy mi azt követtük, hogy történnek-e integrátori kihelyezések, működik-e a rendszer. Hogy ez miből történik, azt mi nem tudtuk, nem is akartuk, meg nem is volt módunk - nem az, hogy akarunk nem volt - nyomon követni. Ez a rendszer úgy működött, hogy az IKR adott esetben kihelyezett műtrágyát, vetőmagot, mit tudom én mit, azt, amit, és hogy ezt ebből a hitelből vásárolva tett-e vagy a saját készleteiből vagy milyen módon, arra én nem tudok, sem akkor nem tudtam, se ma nem tudok választ adni, mert őszintén szólva ilyen jellegű rákérdezést nem is tettünk, meg miért tettünk volna? Tehát hogy ennél többet helyezett ki az IKR, abban én, azt gondolom, bizonyos vagyok. Arról, hogy a hitel hogyan került felhasználásra, én nem tudok nyilatkozni. Csak azért akartam ezt elmondani, hogy világos legyen az én mondásom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Bárkinek van-e még kérdése. *(Jelzésre:)* Hanó Miklós egyéb más, Sáringer-Kenyeres Tamás. Annyit kérnék, hogy mivel Máhr András úr jelezte, hogy egyéb elfoglaltsága van, erre legyünk tekintettel, és gyors kérdésekkel operáljunk. Hanó Miklós jelentkezett először.

HANÓ MIKLÓS (Fidesz): Én csak azt tudom mondani, hogy az államtitkár úr említette itt, hogy nem volt rálátása, de, gondolom, a tárgyaláskor, hogy mire adja a minisztérium, csak szó volt erről, nem?

DR. MÁHR ANDRÁS korábbi földművelésügyi és vidékfejlesztési minisztériumi szakállamtitkár: Természetesen.

HANÓ MIKLÓS (Fidesz): Akkor csak azt kellett volna megnézni, hogy úgy van-e, amiről szó volt, hogy mire fordítódjon, hogy az integrálás segítésére, csak ennyit kellett volna figyelni. Csak ezt akartam.

ELNÖK: Sáringer-Kenyeres Tamás!

SÁRINGER-KENYERES TAMÁS (KDNP): Köszönöm a szót. Én is ugyanebben a témakörében szólnék. Egy háromoldalú szerződés kötődik az állam, a bankok és az IKR között, és a felolvasott, Szaxon-féle nyilatkozat szerint a bankok a befolyó összeget egész egyszerűen hiteltörlesztésre használták fel... *(Hanó Miklós: Levették! - Dr. Budai Gyula: Egyből levették! - Közbeszólás: Lenyúlták!)* Így van. Azt is meg kell vizsgálni, hogy a szerződés szerint a bankot itt milyen felelősség terheli, ugyanis ha a bank így járt el, akkor azt is feltételezni kell hogy szerződésszegés következett be, ami által nem kell érvényben hagyni a 80 százalékos hitelvállalását. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Zárszóként annyit mondanék, hogy ezek valóban olyan kérdések, amelyek mindenképpen választ igényelnek, ezeket a kérdéseket azonban nyilván majd az akkor regnáló pénzügyminiszternek szeretnénk feltenni. Bízunk benne, hogy sikerül egy megfelelő időpontot találni. Egy hét múlva, kedden, a 9 órai időpontot próbáltam meg ismét előirányozni - megpróbálunk majd Oszkó miniszter úrral dűlőre jutni. Amennyiben neki nem megfelelő, én igyekszem rugalmasan hozzáállni a dolgokhoz, mivel az elhangzottakból is arra merek következtetni, hogy az ő meghallgatása alapvetően döntő fontosságú lehet az ügyben.

Hozzászólásra jelentkezőt nem látok, egyébként is kicsit megcsúsztunk a főbizottság ülésének a kezdetéhez képest, úgyhogy nagyon szépen megköszönöm az együttműködésüket, minden jót, viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 40 perc)

Gyórfy Balázs
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese